

Utbildningsdepartementet
Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten
u.remissvar@regeringskansliet.se
annika.jaremo@regeringskansliet.se
Er ref: U2023/02078

YTTRANDE över betänkandet Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar (SOU 2023:31)

Djurbranschens Yrkesnämnd, DYN, representerar arbetslivet samt intresseorganisationer och är ett samarbetsorgan för att främja utbildning och rekrytering inom djurbranschen utöver lantbruksdjur och häst. DYN företräder medlemsorganisationer inom djursjukvård, zoofackhandel, djurparker, försäkringsbolag, avel och uppfödare, utbildningsorganisationer, djurskydd och djurhem, se www.djuryn.se. DYN:s verksamhetsområden sysselsätter ca 21.000 yrkesverksamma i Sverige, i 5.400 företag som omsätter ungefär 27 miljarder SEK. Branschen har behov av yrkesverksamma med utbildning från såväl gymnasial, eftergymnasial som högskolenivå, vilka även besitter praktisk kompetens vad gäller handhavande av djur.

Bakgrund

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå de förändringar som krävs i yrkeshögskolan (YH) för att säkerställa den växande utbildningsformens effektiva funktion för framtiden. Syftet är att förtydliga yrkeshögskolans roll i utbildningssystemet och att skapa förutsättningar för fortsatt utveckling med bibehållen kvalitet. Det finns förslag om att korta vägen till kvalificerad yrkeskompetens, att stärka kopplingen till arbetslivet, där arbetsmarknadens behov ska styra utbudet av utbildningar, att lägga grunden för unika utbildningsmiljöer, att skapa förutsättningar för fortsatt expansion, samt behovet av tydligare spelregler och ökad långsiktighet. Utredningen föreslår större möjlighet att få beviljat upp till fem utbildningsstarter för samma anordnare. Förslag finns om 35% ökning av studieplatserna på 10 år; motsvarande 17 000 platser. Det är en balansgång vad gäller långsiktigheten i relation till flexibiliteten. Genom yrkeshögskolan kan den studerande korta tiden till sitt framtida jobb. Sammantaget är bedömningen att YH fungerar bra.

Kommentarer och synpunkter från Djurbranschens yrkesnämnd

1. Utredningen är välskrivna och tar upp många väsentliga frågor för att vidareutveckla och förvalta yrkeshögskolan. Förslagen är välavvägda och beaktas såväl arbetslivets, myndighetens, utbildningsanordnarnas som de studerandes perspektiv.
2. Vi instämmer med utredarna om att det är viktigt med tydlighet och transparens, samt kontroll och uppföljning av att statliga medel nyttjas effektivt och korrekt. En viktig utgångspunkt är de studerandes möjligheter att erhålla utbildning av hög kvalitet som leder till jobb, samt att de har förutsättningar att fullfölja utbildningen utan att anordnaren avbryter sitt åtagande, till exempel på grund av ekonomiska svårigheter.
3. Det är av stor betydelse för de studerande att utbildningar kan genomföras på distans, åtminstone delvis, och kan vara avgörande för huruvida de kan påbörja och genomföra den önskade utbildningen.

4. Vi ser, liksom utredarna föreslår, det önskvärt att MYH ges möjlighet att föra över medel till kommande budgetår för att använda dessa på ett långsiktigt och hållbart sätt.
5. Det är bra att man planerar för utökat antal YH-platser på sikt.
6. Det är mycket viktigt att det finns en långsiktig planeringshorisont med kända förutsättningar. Samtidigt är det viktigt att MYH genom snabb och effektiv handläggning och beslut bidrar till att sörja för kompetensförsörjning inom olika sektorer på ett flexibelt sätt, det vill säga att man har örat nära arbetsmarknadens behov.
7. Inom gymnasieskolan pågår arbete med att ta fram regionala planeringsunderlag för dimensionering av gymnasieskolan. Regionerna bidrar med mycket uppgifter gällande arbetsmarknad och utbildning till såväl Skolverkets som MYH:s arbetsmarknadsprognoser/ planeringsunderlag. Det är värdefullt om detta arbete samordnas för att effektivt nyttja tid och skattemedel.
8. Vi instämmer med utredarna om att det vore bra att utveckla fördjupningsutbildningar som bygger på eftergymnasiala studier och som kan leda vidare till en kvalificerad yrkeshögskoleexamen enligt SeQF nivå 6.
9. Vi vill bejaka det livslånga lärandet. Vi önskar än större möjligheter att MYH flexibelt och snabbt kan stödja behovet av kompetensutbildning hos såväl yrkesbytare som befintlig personal som behöver kompetensutvecklas. Ett exempel är det stora behovet av fortbildning av personal inom djursjukvården, där lagstiftningsförändringar planeras för flera ur personalgruppen, t.ex. för djurvårdare.
10. Idag finns inte samma möjligheter till progression inom yrkeshögskolan som det gör inom högskolan. En möjlighet till rörelse inom utbildningssystemet, och ett livslångt lärande, ger ökade möjligheter till ett fortsatt och varaktigt fäste på arbetsmarknaden genom fördjupade och aktuella kunskaper och färdigheter inom ett arbetsfält/område.
11. Vi vill även peka på stora behov av att övergångar från högskolan till yrkeshögskolan bör underlättas för att ge möjlighet till en sammantagen studielängd/omfattning som kan ge en kvalificerad yrkeshögskoleexamen.
12. Kraven på progression i högskolan begränsar möjligheten för yrkesverksamma som vill bredda sin kompetens. Det finns härigenom även behov hos högskoleutbildade att fortbilda sig inom yrkeshögskolan för att bredda sin kompetens inom områden som efterfrågas av arbetsmarknaden.
13. Ett kommande utredningsuppdrag skulle kunna omfatta hur rörlighet från yrkeshögskola till högskola skulle kunna ökas för att ytterligare öka möjligheter för ett livslångt lärande som väl svarar mot arbetslivets behov av kompetens, dvs att kunna tillgodoräkna sig YH-poäng i det övriga utbildningssystemet, motsvarande som gymnasieskolan ger behörighet till högskolan. Det skulle även skapa incitament och motivation för många studerande att vidareutbilda sig till av branschen efterfrågade legitimationsyrken, om YH kan fungera som en brygga däremellan, t.ex. inom humanvården och djursjukvården.